

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Василий керівника
проректор з науково-педагогічної роботи)

Микола АФАНАСЬЄВ

Публічні фінанси

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

28 Публічне управління та адміністрування
281 Публічне управління та адміністрування
третій (освітньо-науковий)
Публічне управління та адміністрування

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та регіональної економіки

Наталія ГАВКАЛОВА

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки
Протокол № 2 від 26.08.2020 р.

Розробник:

Мельник В. І., к.е.н., доцент

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Фінанси є важливим економічним інструментом втручання держави у процеси розширеного відтворення, розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту. Використовуючи їх, держава може активно впливати на економічний і соціальний розвиток країни як у позитивному, так і в негативному плані. Будучи об'єктивними за своєю суттю, вони значною мірою залежать від суб'єктивних дій політичних сил, що перебувають при владі. Нині в Україні у сфері публічних фінансів концентруються найгостріші проблеми економічного і соціального життя держави. Це бюджетний дефіцит і державний борг, оподаткування та ефективність видатків бюджету, стан місцевих фінансів, проблеми міжбюджетних відносин тощо.

Навчальна дисципліна "Публічні фінанси" є вибірковою та вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" третього (освітньо-наукового) ступеня.

Дисципліна "Публічні фінанси" посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки надає методологічні, методичні знання, допомагає сформувати практичне вміння щодо аналізу, оцінки і розробки заходів щодо ефективного управління фінансовою системою держави з метою забезпечення сталого розвитку.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо використання методів та інструментарію управління публічними фінансами.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1А
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Філософія науки	Методологія та організація наукових досліджень
Теорія та методологія публічного управління та адміністрування	Управління людськими ресурсами в публічному адмініструванні
Методологія управління проектами в публічному адмініструванні	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність розробляти прогностичні та програмні документи економічного і соціального розвитку держави та регіонів	Визначити мету та основні завдання прогностичних та програмних документів економічного і соціального розвитку держави та регіонів
	Здійснювати оцінку фінансового забезпечення впровадження державно-управлінських рішень щодо економічного і соціального розвитку держави та регіонів
	Обирати адекватні механізми впровадження державно-управлінських рішень щодо економічного і соціального розвитку держави та регіонів

	Оцінювати стан соціально-економічного розвитку країни, території, галузі на основі системного аналізу показників державного бюджету
Здатність прогнозувати наслідки реалізації програм економічного та соціального розвитку держави та регіонів	Здійснювати обґрунтований вибір економіко-математичних методів та моделей для аналізу фінансових показників
	Застосовувати методи експертних оцінок для прогнозування наслідків реалізації програм економічного та соціального розвитку держави та регіонів
	Розробляти прогнози можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів
Здатність організовувати виконання завдань щодо здійснення регуляторного впливу держави на фінансові відносини з метою досягнення економічної раціональності	Прогнозувати наслідки реалізації програм економічного та соціального розвитку держави та регіонів з урахуванням впливу чинників макросередовища
	Розуміти цілі та описувати очікувані результати здійснення регуляторного впливу держави на фінансові відносини на макро- і мезорівнях
	Використовувати знання про чинне законодавство, що регламентує функціонування фінансової системи
	Організовувати своєчасне виконання зобов'язань перед державним бюджетом, виходячи з чинного законодавства, використовуючи механізми співпраці з банками, страховими компаніями та іншими кредитно-фінансовими установами
	Здійснювати оцінку ефективності регуляторного впливу держави на фінансові відносини на макро- і мезорівнях
	Формувати напрями підвищення ефективності регуляторного впливу держави на фінансові відносини на макро- і мезорівнях

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічних фінансів

Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи

Економічна природа та сутність публічних фінансів. Історичні та економічні передумови виникнення фінансів. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Поняття та функції публічних фінансів. Поняття та принципи побудови фінансової системи. Підходи до структуризації фінансової системи. Основні структурні елементи фінансової системи України. Система публічних фондів як матеріальна основа публічних фінансів. Основні ланки сучасної системи публічних фінансів України.

Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації

Фінансова політика як складова частина економічної політики держави. Зміст та завдання фінансової політики. Складові фінансової політики. Типи фінансової політики на

різних історичних етапах. Напрямки реалізації державної фінансової політики. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Типи регулювання фінансів. Поняття та структура фінансового механізму.

Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами

Система управління публічними фінансами. Об'єкт і суб'єкт управління. Основні форми, методи та інструменти фінансового впливу. Принципи, на яких базується управління державними фінансами. Фінансовий апарат та його функції. Організаційний склад фінансової системи України. Фінансові органи та інститути. Особливості управління публічними фінансами у зарубіжних країнах.

Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів

Фінансове право. Джерела фінансового права. Нормативно-правові акти, що регулюють фінансові відносини в Україні. Конституція України як основне джерело фінансового права. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні. Бюджетний кодекс України. Міжнародні правові акти у сфері публічних фінансів.

Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки

Публічні доходи та методи їх мобілізації. Джерела формування публічних доходів. Основні методи мобілізації публічних доходів: податки, позики та емісії. Сутність і призначення публічних видатків. Державне споживання. Бюджетне фінансування. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Класифікація видатків.

Змістовий модуль 2. Основні елементи системи публічних фінансів

Тема 6. Податки та податкова система

Сутність і функції податків. Податкова система та її елементи. Поняття та склад податкової системи. Принципи побудови оптимальної податкової системи. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Податкова система і податкова політика України. Основні етапи становлення податкової системи України. Податковий кодекс України, його структура та значення в нормативно-правовому забезпеченні функціонування публічних фінансів. Загальнодержавні та місцеві податки і збори. Система державної фіскальної служби України. Принципи побудови податкової системи України. Сучасна податкова політика України.

Тема 7. Бюджет і бюджетна система

Бюджет як економічна та правова категорія. Місце й значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна та контрольна функції бюджету. Правова характеристика бюджету. Матеріальний зміст бюджету. Загальний та спеціальний фонд бюджету. Бюджетна система та принципи її побудови. Поняття бюджетної системи та бюджетного устрою. Основні етапи становлення і розвитку бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи України. Бюджетна класифікація. Бюджетне планування: сутність та методи.

Тема 8. Державний бюджет України

Призначення і роль державного бюджету. Доходи державного бюджету України. Доходи загального та спеціального фонду державного бюджету України. Структура доходів державного бюджету України. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Фактори, що впливають на формування видатків державного бюджету України в сучасних умовах. Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації. Поняття й причини виникнення бюджетного дефіциту. Види

бюджетного дефіциту. Джерела фінансування дефіциту бюджету. Шляхи подолання бюджетного дефіциту.

Тема 9. Місцеві бюджети України

Сутність та призначення місцевих бюджетів. Суть місцевих фінансів, їх склад і роль у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань в умовах ринкових відносин. Функції місцевого бюджету. Загальний та спеціальний фонди місцевого бюджету. Доходи місцевих бюджетів. Основні джерела доходів місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів. Розмежування видів видатків між місцевими бюджетами. Основні напрями зміцнення доходної бази місцевих бюджетів. Бюджет розвитку місцевих бюджетів.

Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення

Сутність фондів фінансових ресурсів цільового призначення. Основні принципи організації централізованих фондів фінансових ресурсів. Необхідність відокремлення державних цільових фондів. Види державних цільових фондів. Пенсійний фонд України. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Інші фонди цільового призначення.

Тема 11. Державний кредит і державний борг

Економічна сутність державного кредиту. Економічна суть державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського. Функції державного кредиту. Форми державного кредиту. Ощадна справа. Державні позики. Міжнародний державний кредит. Класифікація державних позик. Управління державним кредитом. Особливості оперативного управління державним кредитом. Ефективність державних кредитних операцій. Державний борг і його обслуговування в Україні. Види державного боргу. Управління державним боргом: основні принципи та методи.

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни "Публічні фінанси" для активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів передбачене застосування таких методів навчання: проблемні лекції, дискусії, бесіди, презентації, ілюстрації, метод проектів, моделювання професійних ситуацій, круглі столи, ігрові методи, кейс-стаді, дебати, мозкові штурми, індивідуальна дослідницька робота.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання з дисципліни "Публічні фінанси" здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу отримати залік – 60 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку відповідно до графіку навчального процесу.

Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Поточний контроль включає оцінювання здобувачів під час:

лекцій – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови активної навчально-пізнавальної діяльності здобувача, участі в обговоренні проблемних та дискусійних питань за темою лекційного заняття. Загальна кількість балів – 10.

практичних та семінарських занять – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови виконання здобувачем всіх практичних завдань згідно робочого плану (технологічної карти) з навчальної дисципліни "Публічні фінанси" та участі в обговоренні проблемних та дискусійних питань за темою семінарського заняття. Загальна кількість балів – 10.

Формами поточного оцінювання та методами демонстрування результатів навчання здобувачів в рамках самостійної роботи є:

Перевірка виконаних домашніх завдань щодо використання методів та інструментарію управління публічними фінансами. Кожне домашнє завдання оцінюється в 1 бал за умови правильного виконання та наявності висновків. Кількість домашніх завдань – 5, максимальна кількість балів за усі домашні завдання становить 5.

Есе, що оцінює здатність здобувача обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки щодо проблем ефективного управління фінансовою системою держави з метою забезпечення сталого розвитку; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору щодо здійснення регуляторного впливу держави на фінансові відносини з метою досягнення економічної раціональності. Максимальна кількість балів – 5. Есе оцінюється після обговорення його здобувачами та викладачем.

Презентації та виступи на наукових заходах (3 бали за кожен презентацію), що дозволяють оцінити рівень засвоєння теоретичних основ та методології публічних фінансів; ознайомлення з нормативно-правовими та законодавчими актами України, а також із сучасною літературою з питань використання методів та інструментарію управління публічними фінансами; вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань. Кількість презентацій – 4, максимальна кількість балів за всі презентації становить 12.

Поточні контрольні роботи, які проводяться в формі тестування за теоретичним матеріалом з навчальної дисципліни "Публічні фінанси". Кожна контрольна робота складається з 18 тестових завдань (максимальна оцінка за кожне тестове завдання – 0,5 балів). Максимальна оцінка за кожну контрольну роботу – 9 балів. Максимальна кількість балів за обидві контрольні – 18 балів. Перша контрольна включає матеріал за темами 1 – 3, а друга – за темами 6 – 8.

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни "Публічні фінанси" в межах поточного контролю включає також таку форму як колоквіум. Протягом семестру здобувачі пишуть два колоквіуми. Максимальна оцінка за кожен колоквіум – 20 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквіуми – 40 балів. Перший колоквіум включає теми 1 – 5, а другий колоквіум – теми 6 – 11. Структура колоквіуму: 1) 20 тестових завдань (максимальна оцінка за кожне тестове завдання – 0,5 балів); 2) практичне завдання (максимальна оцінка – 10 балів).

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1.1. Економічна природа та сутність публічних фінансів. 1.2. Функції публічних фінансів. 1.3. Поняття та принципи побудови фінансової системи. 1.4. Система публічних фондів як матеріальна основа публічних фінансів.	Активна робота на лекції	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Історичні та економічні передумови виникнення фінансів. 2. Еволюція загальної теорії фінансів. 3. Поняття та функції публічних фінансів. 4. Фінансова система: поняття і загальна характеристика її сфер і ланок. 5. Підходи до структуризації фінансової системи. 6. Публічні фінанси зарубіжних країн.	Активна участь у семінарському занятті	1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Публічні фінанси як складова фінансової системи".	Презентація за темою	3

Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 2.1. Фінансова політика як складова частина економічної політики держави. 2.2. Напрямки реалізації державної фінансової політики. 2.3. Поняття та структура фінансового механізму.	Активна робота на лекції	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Фінансова політика як складова частина економічної і соціальної політики держави. 2. Типи фінансової політики на різних історичних етапах (класична, регулююча, планово-директивна). 3. Основні напрямки бюджетної політики України на сучасному етапі. 4. Особливості податкової політики в Україні на сучасному етапі. 5. Напрями грошово-кредитної політики в Україні на сучасному етапі. 6. Фінансовий механізм: поняття і характеристика його складових елементів.	Активна участь у семінарському занятті	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Державна фінансова політика та механізм її реалізації".	Презентація за темою	3	
Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 3.1. Система управління публічними фінансами. 3.2. Фінансовий апарат та його функції.	Активна робота на лекції	1

	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Система управління публічними фінансами в Україні. 2. Характеристика органів управління фінансовою системою України. 3. Особливості управління публічними фінансами у зарубіжних країнах.	Активна участь у семінарському занятті	1	
			Експрес-контрольна робота	9	
<i>Самостійна робота</i>					
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Організаційні основи управління публічними фінансами". Підготовка до контрольної роботи.	Презентація за темою	3	
<i>Аудиторна робота</i>					
Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів	Лекція	Лекція за питаннями: 4.1. Конституція України як основне джерело фінансового права. 4.2. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні.	Активна робота на лекції	1	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Характеристика нормативно-правової бази управління публічними фінансами в Україні. 2. Конституція України як основне джерело фінансового права. 3. Бюджетний кодекс України. 4. Нормативно-правові акти міжнародних організацій в сфері публічних фінансів.	Активна участь у семінарському занятті	1	
	<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів".	Презентація за темою	3	

Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 5.1. Публічні доходи та методи їх мобілізації. 5.2. Сутність і призначення публічних видатків.	Активна робота на лекції	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Загальна характеристика публічних доходів та методи їх мобілізації. 2. Сутність та структура публічних видатків. 3. Державне фінансове забезпечення соціальних гарантій населенню.	Активна участь у семінарському занятті	1
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 1	Колоквіум	20
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Виконання есе за темою "Вплив політичної ситуації в Україні на ефективність управління публічними фінансами". Підготовка до колоквіуму.	Перевірка есе	5	
Тема 6. Податки та податкова система	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 6.1. Соціально-економічна сутність податків та їх функції. 6.2. Елементи оподаткування. Класифікація податків. 6.3. Сутність податкової системи та принципи її побудови.	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання за темою: "Аналіз динаміки податкових надходжень до Державного та місцевих бюджетів України"	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо ролі та значення податку на прибуток підприємств у формуванні доходної частини Державного бюджету України".	Перевірка домашніх завдань	1	

Тема 7. Бюджет і бюджетна система	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 7.1. Бюджет як економічна та правова категорія. 7.2. Бюджетна система та принципи її побудови. 7.3. Бюджетна класифікація. 7.4. Бюджетне планування: сутність та методи.	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Круглий стіл "Основні проблеми побудови ефективної бюджетної системи в Україні"	Активна участь в обговоренні	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Особливості розподілу публічних доходів і видатків між ланками бюджетної системи України"	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 8. Державний бюджет України	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 8.1. Призначення і роль державного бюджету. 8.2. Доходи державного бюджету України. 8.3. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України. 8.4. Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації.	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання за темою: "Аналіз структури доходів і видатків Державного бюджету України"	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			Експрес-контрольна робота	9
Самостійна робота				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо ролі неподаткових надходжень у формуванні доходної частини Державного бюджету України". Підготовка до контрольної роботи.	Перевірка домашніх завдань	1	

Тема 9. Місцеві бюджети України	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 9.1. Сутність та призначення місцевих бюджетів. 9.2. Доходи місцевих бюджетів. 9.3. Видатки місцевих бюджетів. 9.4. Бюджет розвитку місцевих бюджетів.	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Кейс: "Визначення типу фінансової стійкості місцевого бюджету"	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо оцінки впливу бюджетної децентралізації на фінансову стійкість місцевих бюджетів України".	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 10.1. Сутність фондів фінансових ресурсів цільового призначення. 10.2. Характеристика соціальних фондів України.	Активна робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Сутність та значення фондів фінансових ресурсів цільового призначення. 2. Пенсійний фонд України. 3. Фонд соціального страхування України. 4. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.	Активна участь у семінарському занятті	0,5
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо аналізу сучасного стану системи пенсійного забезпечення в Україні".	Перевірка домашніх завдань	0,5	

<i>Аудиторна робота</i>					
Тема 11. Державний кредит і державний борг	Лекція	Лекція за питаннями: 11.1. Економічна сутність державного кредиту. 11.2. Форми державного кредиту. 11.3. Управління державним кредитом. 11.4. Державний борг і його обслуговування в Україні.	Активна робота на лекції	0,5	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту. 2. Форми державного кредиту. 3. Управління державним кредитом. Ефективність державних кредитних операцій. 4. Державний борг і його обслуговування в Україні.	Активна участь у семінарському занятті	0,5	
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 2	Колоквіум	20	
	<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо причин та шляхів оптимізації бюджетного дефіциту в Україні". Підготовка до колоквіуму.	Перевірка домашніх завдань	0,5	

Рекомендована література

Основна

1. Василик О. Д. Державні фінанси України : підручник / О. Д. Василик, К. В. Павлюк. – К. : Центр навчальної літератури. – 2004. – 608 с.
2. Дегтяр А. О., Гончаренко М. В., Лесная О. С. Публічні фінанси : навч. посібник / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко, О. С. Лесная. Харків: С. А. М., 2011. – 512 с.
3. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підручник; затв. МОН. – Івано-Франківськ 2015 : ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника", 2015. – 510 с.
4. Феценко Л. В., Проноза П. В., Кузьминчук Н. В. Бюджетна система України : навч. посібник – К. : Кондор, 2008. – 438 с.
5. Юшко С. В. Бюджетна система : навч. посіб. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 347 с.

Додаткова

6. Бастейбл Ч. Ф. Общественные финансы / [под общ. ред. С. П. Захарченкова]; пер. с англ. – 3-е изд. перераб. и доп. – Х. : Vivat Publ., 2016. – 807 с.
7. Боргова стійкість державних фінансів : [монографія] / за ред.: Т. І. Єфименко, С. А. Єрохіна, Т. П. Богдан; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". – К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2014. – 710 с.

8. Бюджетна система : підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 624 с.
9. Волохова І. С. Місцеві фінанси та перспективи поглиблення фінансової децентралізації в Україні : монографія / Одес. нац. екон. ун-т. – Одеса : [Атлант], 2014. – 461 с.
10. Податкова система : навч. посіб. / О. С. Іванишина, Т. А. Забарна, О. О. Мискіна ; За заг. ред. В.Л. Андрущенко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 416 с.
11. Розвиток державних фінансів України в умовах глобалізації : [колект. монографія] / [Луніна І. О. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук І. О. Луніної ; Нац. акад. наук України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". - Київ : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2014. – 295 с.
12. Стойко О. Я. Фінанси : навч. посіб.; рекомендовано МОН / за ред. О. Я. Стойка. – К. : Алерта, 2014. – 431 с.
13. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України / А. М. Соколовська, Р. Л. Балакін, В. Й. Башко ; За ред. Т.І. Єфименко. – К. : Академія фінансового управління, 2015. – 446 с.

Інформаційні ресурси

14. Офіційний портал Верховної Ради України. Законодавство України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
15. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <https://www.mof.gov.ua/uk>.
16. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua>.
17. Професійна правова система МЕГА НАУ. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua>.
18. Сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. – Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua>.
19. Сайт Мінфін. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua>.
20. Сайт персональних навчальних систем Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Курс «Публічні фінанси». – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2587>.